

DANIČA.

Katolišk cerkven list.

List 29.

V četrtek 20. maliga serpana 1854.

Tečaj VII.

U čenci
četertiga gimnazialniga razreda

v
Ljubljani

svojimu bivšimu, sedaj pa v pokoj se podajočimu
veroznanskimu učeniku, visokočast. in nepozablji-
vemu gospodu

JOŽEFU GLOBOČNIKU,

v
spomin spoštovanja in hvaležnosti.

Prišla prezgodaj ura poslovia
Od TEBE. ki dobrota nam si bil
Povsod. nam dušne rane si hladil.
Prav rad' prinesli TEBI bi plačila.

Al' ah. zaslug je TVOJIM brez števila;
V mladine serca uke si sadil.
Da b' vedno bolj mladenč Boga častil.
Ohran' TE dolgo Božja roka mila!

Zatoraj. učenik. TI nam preblagi!
Povzdignemo iz svojih serc globine
Molitev za TE v neba visočine.

Po dolgim. trudapolnim delu. dragi!
Podaj se v zaželen pokoj počivat.
In enkrat v večni raj nebes prebivat!

Katoliška cerkev na Rusovskim.

V sredi tiga preganjanja je gerško-katoliška cerkev imela še precej vrednih duhovnov. Ti so opominjevali na obljube prostosti vere, ktere so bile od časov Katarine I. večkrat zagotovljene, in so izrekli, de jim vest ne perпусти vsim novim vpeljavam prav dati. Prav lepo je 54 mašnikov Novogrodeške okolice v pismu od 2. aprila 1834 do svojiga škofa Siemaszko-ta razodelo, zakaj de mašnih bukev ne sprejmejo, pred sv. Rešnjim telesam klečati in ga moliti braniti ne smejo, in de hočejo raji vse kazni terpeti, kakor voljo cesarjevo (v tih rečeh) spolniti. Siemaszko je nato v Novogrodek tekel, tam vsih 54 mašnikov zbral, in jih z zvijačami, žuganjem, obetanjem skušal prekaniti, de bi pismo nazaj vzeli. Eni so se dali premotiti, drugi pa ne, in ti so bili v prav ubog samostan na cesarjevo povelje zaperti, de bi tam eno leto se pokorili. Čez eno leto so imeli novo bogoslovsko poškusnjo (examen) prestati, ako so hotli svoje poprejšno službe prevzeti. V ta namen so jim bile prepuite bukve Horozvaja knjiga v roke dane. V tih bukvah so nauki odcepljene cerkve; na po-

velje cesarjevo so bile one že od l. 1830 v gerško-katoliških šolah za bogoslovstvo vpeljane. Ali pobožni jetniki so bili zavoljo tega svoji kat. veri le še bolj vdani; Plavski, fajmošter v Lubejevu, učen in bogaboječ mož, je clo skozi leto spisal vse zmote in krive nauke vsiljenih bukev, in to spisanje Siemaszko-tu v roke dal, kader je ta Iškarriot po preteklim letu bil peršel spokorjence po podeljeni knjigi izpraševat. Siemaszko pošlje pisanje sv. sinodi, cesar to zvedši, ukaže serčniga Plavski-ta v sredo Rusije spraviti. Vlekli so ga v Viatko, na sibirski meji, kjer sami staroverci, pa tudi mahomedanski Tartari in malikvavski Votjaki itd. prebivajo. Tukaj je bil Plavski per Moran službo zvonikarja per odcepljeni cerkvi opravljati. Nič boljši se ni godilo njegovim drugim tovaršem.

Ravno tako so se zoperstavili fajmoštri iz okolice Dzisne, Lepela in Grodna napravam, ktere jim je bil na cesarsko povelje imenovani Lusinski vpeljati ukazal. Izrekli so oni krepko, de te naprave so nasprot katoliškemu nauku, in de jih oni ne morejo sprejeti, ako jim rimski papež, edini in prvi poglavar, tega ne ukaže. Nobena pot ni bila preostudna, zveste mašnike k odpadu perpraviti; veliko dnarjev se je med ljudi dalo. Duhovni iz Grodna so odjenjali, iz Dzisne in Lepela so ostali stanovitni per svoji kat. veri. Posebno serčen je bil fajmošter iz Lepela; zato je bil on pa tudi po cesarskim ukazu službe odstavljen in v Sibirijo vlečen.

Ukaz Katarine II. od l. 1789 pravi „de vsak katoličan, sosebno gerškiga reda, kteri se, naj si bo duhoven ali neduhoven, visokiga ali nizkiga stanu, ali z besedo ali z djanjem napredoranju deršavne (namreč odcepljene) vere ustavlja, ali sedinjenje posameznih družin in rasi z rusorsko cerkvijo zadersuje, naj se kakor očiten puntar spozna in kaznuje“. Ta strašni ukaz, ki je bil l. 1833 ponovljen in z ojstrimi dokladami uterjen, je dal vladi priliko pošiljati pope kot svetopisemske misjonarje na sela plemenitnikov, posebno teh, ki so bili prav uneti za svojo kat. vero. Popi so pottlej poskusili, kakorkoli si bodi, kmete k rusovski veri pripeljati. Njih delo in zmaga je bila lohka; zakaj kdor se jim zoperstavi in katoličane opomina per katoliški veri ostati, je veržen kot puntar v ječo. Ali ni se manjkalo vender vernih, ki so se popam ustavljali. V okolici Vitepski, (ki je leta 1772 od poljske pod rusovsko oblast peršla), so peršli na sela gospod Makoviecki-ta, bogatiga in pobožniga grajsaka, pričet svoj misijon; ali kmetje, spodbujeni od svojiga gospoda, so se jim branili. Popi sporočijo to vladi, in naglo pride ce-

sarjevo povelje, Makoviecki-tu vse posestva vzeti in njega v Sibirijo spraviti. Popje s pomočjo rusovskega orožja so zdaj vnovič svoj misijon pričeli in kmete v dveh letih po neznanih grozovitostih, ktere so oni in vojaki nad nesrečniki dopernasali, primorali, de so rusovsko vero sprejeli. Zdjaj je dobil minister Bludov tak cesarjev ukaz: „Dajte Makoviecki-tu prostost in posestva nazaj, ker so vsi njegovi kmetje rusovsko-pravoslavni postali“.

V Radomlu so ljudje tri dni in noči svojo gersko-katoliško cerkev zoper orožane Ruse branili, ali premagani so bili k odcepljeni veri prisiljeni. Po enacih potih so bili kmetje v Uzmianju k premenjenju vere primorani: Mirski, patron njih cerkve, ni hotel kljucev iz rok dati, torej je bil za vselej v Sibirijo peljan in premoženje mu je bilo vzeto.

Ukaz l. 1833 pravi: Vse družine, ki so pod Katarino II. in njenima svetima naslednikama cesarjema Pavlam I. in Aleksandram I. od gersko-katoliškiga k latinsko-katoliškemu redu prestopili, so zdaj za rusovsko-pravoslavne imeti. Cele vasi, ki so v tem času zlasti po nadlegvanju preupitiga Mohilevskiga metropolita Siestrenevica se polatincile, so mogle zdaj staroverske biti. Ravno tako tudi posamezne osebe. Koliko silovitost so mogle one prestati, pokaže ta pergodba:

Neki gosp. Burazek, gersko-katoliške vere, je bil l. 1835 vradno v rusovsko vero vpisan, ker so bili njegovi dedi v začetku vladanja Katarine II. (1762—1796) od staroverske k gersko-katoliški veri se spreobrnili. Burazek, svojih staršev veri iz serca udan, se zaroci z gospodičino, ki je bila tudi gersko-katoliške vere. Ali ne njegov fajmošter, ne drugi gersko-katoliški duhovni ga nočejo poročiti, in pravijo, de jim nar ostrejši cesarske povelja ne dopustijo, takih ženinov in nevast v zakon zvezati. On gre zdaj od mesta v vasi, se vč, de zastonj, de bi kje od kakiga duhovna katoliške vere poročen bil. Najdel je zadnjič blizo Smolenska stariga, pobožniga mašnika svoje vere, kteri ginjen od njegove velike ljubezni do cerkve, njega skrijev poroči. Ali komaj zve vlada to, kar izreče, de je ta zakon neveljaven. Burazek in stari duhoven zgubita vse premoženje, — in sta odpeljana v Sibirijo.

Kmetje na posestvih, ki so bile do l. 1832 lastina misionarjev sv. Vincencija Pavlanskiga v Vitepsku, so bili pod Katarino II. k latinskemu redu prestopili, in so v njem že 50 let brez opovere, živeli. Berž po velikinoči l. 1835 je prišla k njim gosposka z vojaki, je vzela cerkev, ljudi vkup sklicala in jim oznanila, *de morajo po sveti cesarjeri volji dersavno vero sprejeti*. Ker niso besede nič zdale, so planili na nje vojaki in jih hudo nabili. Eni so pod knuto umerli. Veliko jih pobegne na majhno se zmerznjeno jezero. Vojaki so vderli za njimi in vpili, de naj se udajo. Ali enoglasno so odgovorili: „*Raji hocemo umreti, kakor vero svojih ocvor zapustiti*“. Vojaki so zdaj led presekali krog in krog, de bi jih potopili. *Dra in dvajset jih je utonilo*, le nekteri so se s plavanjem resili. Tudi v Azarkoviczah je vec kmetov življenje zgubilo, ker so se branili svoje cerkve starovercam prepustiti in njih vero sprejeti.

Se huji je bilo v vojaških selih, kjer so vedel katoliški Poljaki in Ruteni postavljani. Poveljniki so mislili, de smejo vse storiti, de bi vojake k rusovski veri pripravili. V Starosielu je poveljnik lep poletni dan vse podložne vojake skli-

cal, jim dolgo govoril od dolžnost *do svitliga cesarja*, jim rekel, *de je cesarjeva nespremenljiva volja, de vsi uniga Boga spoznajo, kteriga cesar spozna in moli*. Z nasajenimi bajoneti, z gerdim tepenjem so bili na to vojaki siljeni vero cesarjevo sprejeti. Veci del so se branili rekoč, de jim je ložeri umreti, kakor svojo vero zatajiti. Komaj pa so to izrekli, so rusovski vojaki, ki so tam bili, dobili povelje na-nje planiti, in jih s knuto in sabljo k rusovski veri prisiliti. Vec jih pade in umerje od prejetih ran.

Dosti enakih pergodeb je bilo tudi po družih krajih. Vitepsko plemenstvo je v l. 1834 prošnja s podpisi vsiga zbora cesarju poslalo, de bi se katoličani obch dveh redov ne silili več s tako nekersansko grozovitostjo k rusovski veri. Podpisali so bili to prošnjo tudi udje drugih ver, ki v Vitepsku mirno po njih živijo, ker so se jim smilili njih katoliški rojaki zavoljo tolikiga terpljenja, tudi rusovski verni so podpisali to prošnjo zunaj eniga samiga. Ali sad te prošnje je bil, de je bilo Vitepskimu plemenstvu zapovedano, zanaprej v zborih verskih reči nikdar več ne pretresovati.

V sedanji vojski so Rusi turško mesto Hirsovo tikama Donave posedli. Ondotni katoličani, kacic 50 kupcov, so se hotli po pripušenju sultanoviga fermana kapelico narediti. Ali rusovski poveljnik Hirsove, polkovnik Erzimankof, jim tega ni pripustil, ker je na (katoliškim) Poljskim veljavno prepoved, de se ne sme nobena katoliška cerkev popravljati sli vnovič zidati, tudi na to bulgarsko mestice raztegnil.

Gaume, korar v Neveru, pravi v svoji zgodovini domače družine (l. buk. str. 37 v Regensburgu 1845): Moč in zvijača je na Rusovskim 4 milijone katoličanov cerkvi vzela in razkolništvu v gero vergl. Ali se je pa kteri cvropejski narod nad tem zavzel? Ni je bilo nobene pritožbe, (zunej papeža Gregorja XVI.). Saj je to zadevalo samo s kervijo Jezusa Kristusa odkupljene duše!

Dve leti poznej (1842) je cesarski ukaz ukazal poljske Jude 50 verst od meje (prajsovske in avstrijske) bolj nazaj preseliti (zavoljo potuhne kupcije. Ali zdaj so si denarni velikaši Rothschildi — judje — vse prizadeli, de bi bilo prvič spolnjenje imenovaniga ukaza odloženo, in potlej z mnogimi polajšanjem vničeno. —x—

Pismo gosp. misionarja J. Gostnerja, iz Hartuma (l. vel. travna).

Une dni sva se jaz in gosp. Lap v zadevah noviga poslopja na ladii skoraj dva dni deleč k hribama podala, ki se jim Auli in Musa pravi. Domu se nisva mogla na ladii peljati, ker je bila z lesam obložena, tedaj vožnja posebno še zavoljo močniga nasprotniga vetra silno počasna, nama pa se je domu mudilo. Sla sva toraj peš. Take poti pa se nisim imel svoje žive dni. Ves čas sva mogla po ternovji, peševji in terdi pustinji v nar hujsi vročini koračiti, ki nama je celi dan na glavo skoraj navpik strašno pripekala. Eno pest velik kos suhara je bila vsa najna hrana za skoraj dva dni; žeja naji je neizrečeno mučila: zakaj akoravno sva večkrat do bele reke prišla, vender kakor Tantal nisva mogla piti, ker je ptičarskimu limu podobno blato deleč tje breg pokrivalo in naju blizo ni pustilo. Rac in gosi je bilo ob reki neizrečeno veliko. Imela sva tudi dve puši in eno risanico. Ali če je

perutnine prav veliko skupej, jo strel malokdaj doseže. Tudi naji je ta dan posebna lovska nesreča preganjala. Ostrelila sva jih več, pa so nama vse po vodi splavale, kjer jih brez psa nisva mogla dobiti. Poslednjič naji poterpežljivost zapusti; puše čez ramo verzeva in dalje hitiva. Ves trudin se moj tovarš enkrat blizo reke na tla usede, de bi počival, kar nanagloma deček perteče rekoč, de naj urno vstane, če ne ga bo krokodil požerl, ker se ta žival, ki je tukaj silno veliko, kakor blisk iz vode zažene in s svojim plenam zopet verne. Skoraj vsi možje, ki sva jih srečala, so imeli suliče in meče: včasih jih je bilo prav veliko skupaj, in, kakor sva pozneje slišala, je bil skoraj čudež, de naju niso oropali in ubili; tako se je vsaj dvema koptama zgodilo, ki sta puše pri sebi imela: zakaj če pušo pri kom vidijo, skoraj zdivjajo, kakor se pripoveduje. Sploh so ljudje v ravno teh krajih strašno hudobni. Ali, Bogu bodi hvala, nama se ni nič hudiga pripetilo. Le en mož ni nič dobriga kazal. Ko namreč malo počivava, pristopi velik zamurec s sulico ter naji po arabsko vabi, de bi z njim šla, rekoč, de je ne deleč od tod veliko ljudi, kjer bova mleka, kruha in kamel za ježo dobila. Njegov govor in pogled na naše puše je bil posebno sumljiv, toraj se mu za ponudbo zahvaliva, svoje reči na ramo verzeva in se dalje podava. Mrači se. Puše prav dobro nabaševa in nastavljen imava ter tako dalje koračiva, de bi se napadu nilskih konj branila, ki jih je tukaj neizrečeno veliko. Na bregu sva vidila sled za sledam. Lune le ni bilo in noč je bila močno tamna. Okoli polnoči ogenj zagledava, silna žeja naji tje zene in sredi ternovja dobiva več družin; možje, žene, otroci, ovce, koze in kamele, vse je brez reda okoli gasnejočiga ognja. Med nje stopiva in prosiva, de bi nama dali mleka ali vode. Najna obleka, turban, dolgi arabski plaš (njim je kos obleke skoraj gizdost), dolga brada (njim veidel nič brade ne raste), belo obličje (kakoršno so morebiti pervikrat vidili), in posebno najno orožje in najna prikazen na tem kraju in o tej uri je vse prestrasilo, ker se pa med njimi na pesek usede in prošnjo malo bolj goreče ponoviva, zopet zakurijo, možje okoli naju počenijo in za njimi nekoliko boječe žene in otroci, in naji, čudne stvari, bolj natanko ogledujejo. Kmalo dobiva vode in mleka; pa nama ne morejo kmalo dovolj prinesiti; bučo za bučo sva spraznila. Poprašali so naji to in uno, med drugim tudi, od kod de sva. Se vč, de jim družiga nisva mogla povedati, kakor, kar so razumeli, de sva deleč deleč iz dežele, kjer so ljudje beli. Prineso nama dve kozači, de bi na njih spala, in prigovarjajo, de bi ne hodila dalje, dokler se ne bo danilo. Vender pa še dve uri deleč greva in se na prostim kraju ne pesek uleževa. Ker sva pa strašni debeli glas nilskih konj tu in tam blizo slišala in čutila, kako so se tu pa tam v Nil zaganjali in zopet iz njega stopali, se je bilo bati, de bi naju te velikanske živali v spanji ne pohodile: zato sva drevesa iskala, de bi zverine obvarovana malo na njim pospala. Pa na nobeno drevo nisva mogla, ker je bilo vsako ternjevo. Uleževa se poslednjič pod veliko ternovje na vroči pesek, kmalo zaspiva in se še le zbudiva, ko se je jelo daniti. Ravno pred odhodom nilski konj iz vode glavo pomoli. Njegova koža je sicer strašno debela, pa svinec mu vender ni prav prijeten bil, kakor je njegovo divjanje razodevalo, ko sva ga ene krate z njim pozdravila. Ali ze se drugi nilski konj prikaže, ki

memo naju iz germovja v Nil počasi in ponosno gre, komaj 20 stopinj je od naju deleč. Hitro babaševa, kolikor le moreva. Ko je risanica nabasana, prav po lovsko za njim skočim, namerjam, pa, plosk! je ze pod vodo in se 30 do 40 stopinj deleč zopet prikaže. Pof! ga v glavo krogla zadene, ki je kakor na terdo desko priletela. Strašno divjaje se pod vodo zažene in se le čez nekaj časa zopet prikaže. Pof! mu gosp. Lap drugo kroglo v glavo da. S silnim ploskam se zopet v vodo zažene. Na to sva se dalje podala in čez pol dneva domu prišla oba kaj hudo zdelana.

Našimu misionu se je zopet žalostna pripetila. Mende pred tremi mesci (natanko sam ne vem) je v Gondokoru častiti gosp. Martin Dovjak umerl; vrat ga je prav hudo bolel. To so sicer le tergovci pripovedovali, pa vender ni celo nič dvomiti. Ko sta una dva misionarja zvedila, de se prečast. gospod provikar blizajo, se jim več dni deleč na ladji naproti podasta. Zdravje gospod Otona Trabanta je bilo tako slabo, de so gosp. Dr. Knoblar za potrebno spoznali, ga v Hartum poslali, de bi zopet zdravje dosegel. Podal se je toraj 10. susca v Gabat-Sejambilu na ladijo tergovca Hagi-Ibrahima, posteniga turka, ki nam je močno ufan, ker je bil iz hudiga preganjanja po gospod Dr. Knoblarju rešen. Bolan je bil na vranici. Pravi, de ta bolezen od hude merzlice pride, ki ob ravniku ljudi trese in ki je tudi njega ze tresla. Bolezen je bila čezdalje huji; poslednje se je griza pridružila, in tako je tudi ta goreči misionar 15. susca zjutrej umerl in je bil se tisti dan opeldne pokopan v kraju, ki se mu Suunt pravi na 12. stopinji severne sirjave (kakor se v naznanilu njegove smerti bere). Tukaj počiva ta neutrudljivi oznanovavec svete vere na homcu med drevesama na bregu bele reke; pokopala sta ga turk in odpadec. On je ze peti zmed duhovnov, ki sim jih v naše mertvaške bukve vpisal, in bom morebiti tudi jaz kmalo vanje vpisan. Pa nikar ne misli, dragi prijatelj, de se nemara bojim; pravi misionar ne pozna nobeniga strahu. Ako Gospod hoče priti, naj pride: tukaj sim; do tega casa bom pa svoje dolžnosti po moči spolnoval. Podnebje res tukaj ljudi davi, posebno je za nas ptujec solnce malo prevroč. Za posvetno plačilo bi tudi tukaj ne hotel dolgo ostati: ali kralj nebes in zemlje nam zamore in hoče plačati, de se gotovo nihče ne bo kesal, ker je doma vse zapustil, de bi tukaj v pravim pomenu besede v neprenehanim potu svojiga obraza iz ljubezni do Boga in v prid dusam in telesam naših nesrečnih černih bratov kratke dni prezivel. Znano je, de se mora nograd Gospodov s kervijo mučencov in z merliči misionarjev pognojiti, preden sadu obrodi.

Kako pa je prav za prav v Gondokoru? bos popraševal. Ali o tem ne morem nič gotoviga povedati: zakaj pisma od ondot nisim nobeniga prejel, in besedam tergovcov ni verjeti; toliko je pa mende vender gotovo, de imajo ondotni zamurci precej terde glave, in de mora zark gnade Božje se veliko močnejši biti, kakor je solčni zark, ako se hočejo iz serca spreobrniti. Naznanilo od unih krajev je gotovo mikavno, ali pa tolaživno, tega ne vem. Svest sim si pa, de naš prečastiti provikar terdniga zaupanja v Božje usmiljenje in v mogočno priprošnjo preciste device Marije in varhinje nikdar zgubili ne bodo. Po pismu, ki so ga popotvaje sem pisali, mislijo se na drugim krajih bližje Hartuma misionško stajo utemeliti, če bo stevalo

sodelavcev dovolj veliko. Akoravno so, kakor v tem pismu pišejo, z obema misionarjema že govorili, vendar nič gotoviga o unim misionu v Gondokoru ne povejo; mislijo namreč, gosp. O. Trabant nam bo tako vse ustmeno veliko bolje pripovedoval.

Nasi bolniki tukaj sicer čezdalje bolj okrevaljo, ali delo se vendar le ne odceja, potrebno bi pa bilo ravno zdaj, ko bomo zidali.

Veliko saboto smo po blagoslovljenju kerstne vode dečka, ki se je poprej po ajdovsko Gegn imenoval, slovesno Petra Klaverja kerstili. O prvi priliki bom 12 zamurčikov na enkrat kupil, da se bojo skupej podučevali.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Naš prečastiti škof bodo letas subdiakon 23., diakonat 26. in presbiterat 30. tekočiga mesca delili. Mašnikov posvečenje bo prejelo 24 begoslovcev med njimi dva frančiškanarja.

* V Milicovi tiskarnici so te dni na svitlo prišle dvoje prav čedno natisnjene bukve: Vodilo grešnikov in Oče naš. Obseg prvih, ki jih je bil spisal častitljivi oče Ludovik Granški, redovnik sv. Dominika, in ki jih je bilo v lepo slovenščino predstavilo več bogoslovcev v Ljubljanski duhovščini, se bolj priporočiti ne more, kakor če pristavimo besede sv. Frančiška Salezijana o spisih častitljivega očeta Ludovika Granškiga, kateri pravi: „Spisi Ludovika Granškiga se morajo s spoštljivostjo in pobožnostjo brati, ker naj koristniši razsvitljenja zapopadejo, ki jih duša z nebes dobiti zamore.“ — in besede papeža Gregorja XIII. pisane do Ludovika Granškiga: „Kolikor koli jih je tvoje spise s pridam bralo, toliko sinov si Kristusu pridobil, ter si jim veliko veči dobrote storil kakor ko bi bil slepim vid in mertvim življenje od Boga sprosil.“ Prvi zvezek, ki mu je prav lepa podoba dobriega Pastirja pridjana, velja terdo zvezan 50 krajev., zvezan za šolske darila pa 54 krajev. — Druge bukve imajo povest za keršansko mladost in keršansko ljudstvo v obsegu, ki jo je bil v nemškem jeziku spisal dvorni kaplan Dr. Anibas in po priporočenju nekiga častitljivega duhovna poslovenil Fr. Malavašič. Povest je vzeta iz časov francoskih vojsk v preteklim stoletju in posebno zavoljo tega branja vredna, ker ima praviga katoliškiga duha v sebi, vnema in spodbuduje k dobri, k ljubezni do Boga in do bližnjiga in do s. cerkve in napolnuje srce s studam do pregrehe. Tudi tem bukvam je pridjana lepa imenovano povest zadevajoča podoba, in veljajo mehko vezane 40 kr., za šolske darila pa 50 krajcerjev.

Iz Gorice, S. — Bogoslovske šole se bodo končale v Gorici 24. dan mesca augusta, ali na god svetiga Jerneja apostelna. Mesca septembra pa bodo, kakor slišimo, prečastiti Terzaški škof, o navadnim času, namreč o kvatrih, naše novomašnike posvečili. — Z Bogam!

Iz Tominskiga a. — Četerto nedeljo po binkoštih se je pri sv. Duhu na Libušini lepa cerkvena pobožnost obhajala. Častiti O. Eustahi Ozimek — iz Kostanjevice pri Gorici — so nove, pri tej cerkvi napravljene (iz Monakoviga na Bavarskim naročene) štacijone blagoslovlili. Ker se ta zares lepa in ginljiva cerkvena pobožnost le redko opravljati vidi, se je iz vsih sosednih duhovnij prav veliko vernih sošlo, pri kterih je to sveto opravilo gotovo obilno duhovniga sadu rodilo; vsi so terdili, da niso še bili pri tako lepi in ginljivi službi božji. — Štacijoni so bili z lepimi, diše-

čimi cveticami (kakorsnih je ta čas lahko dobiti) spodobno ozaljšani, in 14 mladenčev jih je neslo v procesii pred duhovščino iz farovža v cerkev. Ze lepa procesija pobožnih mladenčev, s podobami britkiga terpljenja našiga Odrešenika v naročju, je srca vsih pričujočih ganila in jih za daljno sveto opravilo lepo pripravila. Desiravno pa je bila cerkev znotraj z ljudmi natlačena in jih je moglo zvunej cerkve tudi še toliko ostati, se je vendar vse v naj lepšim redu doverševalo — sveta pobožnost je vseskozi vladala, tudi nar manjši nepokoj se ni perpetil. — Med slovesno sveto mašo so imeli O. Eustahi lepo, svetimu opravilu primerjeno pridigo. Vse, kar so povedali pri vvodu od vira ali začetka svetiga križeviga pota, kar so v prvim delu podučevali, kako se ima križev pot koristno in po volji svete cerkve obiskovati, in kar so govorili v drugim delu od dobička tega obiskovanja, so jih pričujoči prav pazljivo in željno, pa tudi gotovo v svoj veliki duhovni prid poslušali — zakaj njih beseda je prijetna, razločna in živa. Posebno so bili pri sklepu vse poslušavce globoko ganili, da je bilo težko se kako oko suho ostalo, ko so še enkrat lepe slovesnosti dneva in njeniga velikiga pomena opominili, in ko so nekterim stanovam še posebno k sercu govorili: — tako deklicam (tukajšne družbe za pobožno življenje), ki so bile nove štacijone z dišečimi cveticami, ktere so vso hišo božjo s prijetnim duham napolnile, spodobno olepsale (kar sicer posvetne deklice le v svoj lastni lišp, in dostikrat v osramotenje hiše božje obernejo, ali pa zapeljivcem s svojo nedolžnostjo vred darujejo) — ter so jih opominjali, lepim, dišečim cveticam vselej podobne ostati; — po tem mladenčem (ravno te družbe), ki so bili — sami, sicer čedno, pa po stanu prosto oblečeni — lepo ozaljšane štacijone v cerkev prinesli in jih pred altar položili. . . . de naj tudi oni lepim cveticam podobni, krotki in ponižni bojo, s pobožnim obnašanjem vse pravične razveseljujejo, se posvetnim tovaršem ne enačijo, in dragi zaklad svete čistosti skerbno varujejo itd. Pa tudi zanikerne, zastarane grešnike so pretresli, da naj bi se saj na večer svojiga življenja, ko jih milost božja še čaka, iz nesrečniga spanja zdramili, in vreden sad pokore dopernesli itd. — Dolgo je vsa služba božja terpela, pa vsakimu se je le kratka zdela. Ko so se po dokončani službi božji vsi pobožni, tudi tisti, ki so poprej zvunej cerkve biti mogli, lepim štacijonov nagledali in še v cerkvi svoje goreče molitve opravili, so se s časom razšli, vsi zadovoljni, vsak na svoj dom; pa so tudi obljubili, da občutljejev, ki jih je ta slovesnost v njih sercih zbudila, tako hitro pozabili ne bojo. —

NB. V marsikteri cerkvi se štacijoni najdejo, pri kterih ni za obiskanje sv. križeviga pota od cerkve dodeljenih odpustkov, zato ker štacijoni niso postavno blagoslovljeni. Le častiti OO. iz reda sv. Frančiška so od rimskiga papeža pooblasteni, štacijone blagosloviti in jim svete odpustke pridjati. Prav bi bilo tedaj, naj bi vsak dušni pastir štacijonam svoje cerkve tudi ta blagoslov oskerbel, da bi verni sv. križev pot z večim veseljem, pa tudi v veči dušni prid obiskovali. (Obsirno podučenje o tem se najde v bukvicah: „Pot svetiga križa itd.“)

Premembe duhovšine.

V Goriski viši škofii. Gospod Andrej Levpužič, kaplan v Pekini, je prestavljen v Lem, kjer je gospod Matevž Salamanti do sadaj duhoven bil, pa zavoljo hude boleznii več služiti ne more. — Gospod Francisek Uršič pa, kaplan v Brestovici na krasu, je penzioniran. —